

۱۴۱۸ (۱۳۵)

شهریاران طبرستان
(از قرن ۲ تا ۴ هجری)

www.KitaboSunnat.ir

سرشناسه	: انصاری، بهمن، ۱۳۶۸
عنوان و نام پدیدآور	: شهریاران طبرستان (از قرن ۳ تا ۴ هجری)/بهمن انصاری.
مشخصات نشر	: تهران: منشور سمیر، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۶۷ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۸۳۷۰۰-۱۵-۴
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیا
یادداشت	: کتابنامه : ص. ۶۵.
موضوع	: مارندران - تاریخ
موضوع	: Mazandaran (Iran: Province) -- History
موضوع	: ایران -- شاهان و فرمانروایان - تاریخ
موضوع	: Iran -- Kings and rulers-- History
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۵ الف۲۵۵/الف/ DSRT-۵۳
رده‌بندی دیوئی	: ۹۵۵/۲۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۳۶۰۳۷۷

انشارات مشور سمیر

شهریاران طبرستان

از قرن ۳ تا ۴ هجری

نویسنده: بهمن انصاری

ناشر: منشور سمیر

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول-۹۵

قیمت: ۵۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۳۷۰-۱۵-۴

www.manshoorsamir.ir

شماره ملی کتاب: ۹۳۶۱۷۷۷۱۱۹-۰۴۶۶۶۵۶

تقریب چاپ: ۱۳۹۵، انشارات مشور سمیر

همه حقوق محفوظ است. هرگونه نسخه برداری، اعم از زیراکس و بازنویسی، ذخیره کامپیوتری، اقتباس کلی و جزئی (به جز اقتباس جزئی در نقد و بررسی و اقتباس در گیومه در مستندنویسی و مانند آن‌ها) بدون مجوز کتبی از ناشر ممنوع و از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری است.

فهرست

۵.....	پیش‌گفتار.....
۹.....	تاریخ طرستان از باستان تا سده دوم هجری.....
۱۷.....	خورشید دایه.....
۲۳.....	وندادهرمز و شروین بوند.....
۲۹.....	مازیار.....
۴۳.....	اسفار شیرویه.....
۴۷.....	مرداویج زیاری.....
۵۵.....	عضدالدوله دیلمی.....
۶۵.....	کتابنامه.....

پیش‌گفتار

ایران‌زمین دارای تاریخی کهن و پر بار با بیش از هفت هزار سال تمدن و فرهنگ است. هزاران سال است که ایرانیان توانسته‌اند از سرزمین خود در کوران پیچ و خم و فراز و نشیب رویدادهای تاریخی نگهداری کرده و تا امروز ایستاده نگه دارند.

در طی زاره‌هایی که آشوریان، یونانیان، رومیان، اعراب، مغولان و تیموریان بر ایران یورش آورده و میراث هزاران سال تمدن و فرهنگ ایرانی را به یغما بردند، شاید خوشبین‌ترین مردان هم باور نمی‌کردند که با این ضربات سسنگین، ایران‌زمین بتواند بار دیگر بر پای خنجر بافتد. ولیکن فرهنگ غنی و پر بار ایرانی نه تنها از زیر مخروبه‌ها سر برآورد و مجدداً شکوفا شد، که حتی مهاجمین را نیز متمدن ساخته و در خود حل نمود. از مهمترین عوامل این تأثیر فرهنگی می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- پاک‌سازی فرهنگ یونانی پس از مرگ اسکندر از سرزمین‌های ایرانی.
- اعتلای دربار خلفای عباسی به دست دیوان‌سالاران و وزرای ایرانی.
- زدودن خوی بیابان‌گردی از ایلخانان مغول و استفاده از آنها برای یکپارچه‌سازی سیاسی سرزمین ایران.

- غرق شدن تیموریان در فرهنگ ایرانی، به گونه‌ای که در طول قرون بعدی گورکانیان تیموری در کشور هندوستان، مروّجین فرهنگ ایرانی گردیدند.

بر هیچ پژوهشگری پوشیده نیست که تاریخ ایران پس از اسلام از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. رویدادها و تحولات اجتماعی، سیاسی و اقتصادی در کنار جنبش‌ها و وقایع نیز و درشت، چه در منطقه جغرافیایی ایران و چه در سرزمین‌های اسلامی پیرامون، رویدادها را به سمت و سویی کشاند که برآیند آن خط‌کشی‌ها و مرزبندی‌های ملی با تمام حب و بغض‌های منطقه خاورمیانه و آسیای میانه است.

مطمئناً یکی از تاثیرگذارترین مناطق ایران که آستان حبش‌ها و رویدادهای بسیار مهم و مؤثری در منطقه شد، نواحی طبرستان، دیلم، رویان، گیل و... بود که عمدتاً تمام این نواحی را با نام طبرستان در تواریخ می‌یابیم.

طبرستان به دلیل محیط خاص جغرافیایی خود و صعب‌العبور بودن آن، تا دوپست سال از دست‌اندازی اعراب مصون ماند. و پس از آن نیز با پی‌ریزی نهضت‌های کوچک و بزرگ، نقش مهمی در بیداری ایران و بیرون آمدن نواحی ایرانی‌نشین از زیر سلطه خلفای عباسی داشت. به گونه‌ای که نهایتاً استقلال سیاسی ایران با فتح موقت بغداد، توسط سردمداران طبری و دیلمی در سده

چهارم هجری محقق گشت. در این جستار بررسی خواهیم کرد که چگونه شهریاران بزرگ ایرانی نژاد در مهمترین فصل از تاریخ ایران که می توانست به فراموشی کامل فرهنگ و تمدن باستانی ایران منتهی شود، به ایفای نقش پرداخته و زمینه استقلال سیاسی و جغرافیایی ایران را برای قرون بعدی فراهم آوردند.

بهمن انصاری / بهار ۱۳۹۵ خورشیدی

www.ketab.ir